

Κυπριακό
Εμπορικό &
Βιομηχανικό
Επιμελητήριο

Λευκωσία, 4 Ιανουαρίου 2023

Προς: Όλους τους ενδιαφερόμενους

Θέμα: Πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση των Οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ

Κυρία/ε,

Επιθυμούμε να σας ενημερώσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση των Οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και καλύτερης ενημέρωσης.

Σκοπός της πρότασης είναι η ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Συγκεκριμένα, η πρόταση αποσκοπεί στο να συμβάλει σε μια κυκλική, καθαρή και πράσινη οικονομία της ΕΕ, παρέχοντας στους καταναλωτές την δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις αγοράς και, ως εκ τούτου, να συμβάλει σε μια πιο βιώσιμη κατανάλωση. Στοχεύει επίσης στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που παραπλανούν τους καταναλωτές και τους απομακρύνουν από επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης. Τέλος, η πρόταση εξασφαλίζει καλύτερη και πιο συνεκτική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών.

Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου του 2021, συμμετέχει στις συζητήσεις που αφορούν την πρόταση τροποποίησης και για τον σκοπό αυτό ζητά από τους ενδιαφερόμενους όπως αποστείλουν γραπτώς τυχόν απόψεις, σχόλια και θέσεις στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο gmavroyiannis@meci.gov.cy **το αργότερο μέχρι την Τρίτη 31 Ιανουαρίου 2023.**

Επισυνάπτεται η Πρόταση τροποποίησης και το Παράρτημα της. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με τον αρμόδιο Λειτουργό της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή, κύριο Γιώργο Μαυρογιάννη, στο τηλέφωνο 22200921.

Με εκτίμηση,

Μιχάλης Κούλλουρος,
Λειτουργός Τμήματος Βιομηχανικής Ανάπτυξης,
Καινοτομίας και Περιβάλλοντος
για Γενικό Γραμματέα.

**Cyprus
Chamber
of Commerce
and Industry**

Nicosia, 4 January 2023

TO: All interested parties

RE: Proposal for a directive amending Directives 2005/29/EC and 2011/83/EU

Sir/Madam

We would like to inform you that the European Commission is proposing a Directive amending Directives 2005/29/EC and 2011/83/EU aimed at empowering consumers for the green transition through better protection against unfair practices and better information.

The aim of the proposal is to enhance consumer rights. More specifically, the proposal aims to contribute to a circular, clean, and green EU economy by enabling consumers to make informed purchasing decisions and therefore contribute to a more sustainable consumption. It also targets unfair commercial practices that mislead consumers away from sustainable consumption choices. Finally, the proposal ensures a better and more consistent application of EU consumer protection rules.

The Consumer Protection Agency, as the competent authority for the implementation of the Consumer Protection Law of 2021, participates in the discussions concerning the amendment proposal and asks that all interested parties send any opinions, comments, and positions in writing to gmavroyiannis@meci.gov.cy, **no later than Tuesday 31 January 2023**.

Please find attached the Amendment Proposal and its Annex. For more information please contact the competent Consumer Protection Officer, Mr. George Mavroyiannis, at 22200921.

Yours faithfully

Michael Koullouros
Officer Department of Industrial Development
Innovation & Environment
For Secretary General

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.3.2022
COM(2022) 143 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

**για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την
ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας
από αθέμιτες πρακτικές και καλύτερης ενημέρωσης**

{SEC(2022) 166 final} - {SWD(2022) 85 final} - {SWD(2022) 86 final}

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παράρτημα Ι της οδηγίας 2005/29/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1) προστίθεται το ακόλουθο σημείο 2α:

«2α. Αναγραφή σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές.»

2) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 4α και 4β:

«4α. Διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού για τον οποίο ο έμπορος δεν είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό.

4β. Διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν, όταν στην πραγματικότητα αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος.»

3) προστίθεται το ακόλουθο σημείο 10α:

«10α. Παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπόρου.»

4) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 23δ έως 23θ:

«23δ. Παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή ότι οι ενημερώσεις λογισμικού θα επηρεάσουν αρνητικά τη χρήση αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή ορισμένα χαρακτηριστικά των εν λόγω αγαθών, ακόμα και αν οι ενημερώσεις λογισμικού βελτιώσουν τη λειτουργία άλλων χαρακτηριστικών.

23ε. Παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη ενός χαρακτηριστικού του αγαθού που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του.

23στ. Ισχυρισμός ότι ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης, ενώ δεν την έχει.

23ζ. Παρουσίαση αγαθών με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή τους, όταν αυτή δεν είναι δυνατή, ή παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή ότι δεν είναι δυνατή η επισκευή των αγαθών σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις.

23η. Παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού νωρίτερα απ' όσο χρειάζεται για τεχνικούς λόγους.

23θ. Παράλειψη ενημέρωσης ότι ένα αγαθό έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζεται η λειτουργικότητά του, όταν χρησιμοποιεί αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν παρέχονται από τον αρχικό παραγωγό.»

Βρυξέλλες, 30.3.2022
COM(2022) 143 final

2022/0092 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την
ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας
από αθέμιτες πρακτικές και καλύτερης ενημέρωσης**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2022) 166 final} - {SWD(2022) 85 final} - {SWD(2022) 86 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 114 και 169 της ΣΛΕΕ) και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (άρθρο 38), απαιτείται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στην ΕΕ. Η νομοθεσία της ΕΕ για τους καταναλωτές συνεισφέρει επίσης στην ορθή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Αποσκοπεί να καταστήσει τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών δίκαιες και διαφανείς, και κατ' επέκταση να ενισχύσει την ευημερία των Ευρωπαίων καταναλωτών και την οικονομία της ΕΕ.

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών με την τροποποίηση δύο οδηγιών που προστατεύουν τα συμφέροντα των καταναλωτών σε επίπεδο Ένωσης: της οδηγίας 2005/29/ΕΚ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές¹ και της οδηγίας 2011/83/ΕΕ σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών². Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση αποσκοπεί να συμβάλει σε μια κυκλική, καθαρή και πράσινη οικονομία της ΕΕ, παρέχοντας στους καταναλωτές τη δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις αγοράς και, ως εκ τούτου, να συμβάλει σε μια πιο βιώσιμη κατανάλωση. Στοχεύει, επίσης, στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, που παραπλανούν τους καταναλωτές και τους απομακρύνουν από επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης. Επιπλέον, εξασφαλίζει καλύτερη και πιο συνεκτική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών.

Η πρόταση ήταν μία από τις πρωτοβουλίες που ορίζονται στο νέο θεματολόγιο για τους καταναλωτές³ και στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία⁴ και αποτελεί συνέχεια της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας⁵. Η ενδυνάμωση των καταναλωτών και η παροχή σ' αυτούς ευκαιριών εξοικονόμησης του κόστους αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο του πλαισίου πολιτικής για βιώσιμα προϊόντα. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί μέσω της βελτιωμένης συμμετοχής των καταναλωτών στην κυκλική οικονομία, ιδίως με την παροχή καλύτερης πληροφόρησης των καταναλωτών σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής ορισμένων προϊόντων πριν από τη σύναψη της σύμβασης, καθώς και με την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που εμποδίζουν τις βιώσιμες αγορές, όπως:

- πρακτικές προβολής οικολογικού προσωπείου (π.χ. παραπλανητικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί),

¹ Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

² Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

³ COM(2020) 696 final της 13ης Νοεμβρίου 2020.

⁴ COM(2020) 98 final 11ης Μαρτίου 2020.

⁵ COM(2019) 640 final της 11ης Δεκεμβρίου 2019.

- πρακτικές πρόωρης αχρήστευσης (π.χ. πρόωρη αχρηστία αγαθών), και
- χρήση αναξιόπιστων και αδιαφανών σημάτων βιωσιμότητας και εργαλείων πληροφόρησης.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση αποσκοπεί στα εξής:

- Παροχή πληροφοριών σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα για όλα τα είδη αγαθών, ή σχετικά με την απουσία αυτής της εγγύησης σε περίπτωση αγαθών που καταναλώνουν ενέργεια.
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαθεσιμότητα δωρεάν ενημερώσεων λογισμικού για όλα τα αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες.
- Παροχή πληροφοριών σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων, μέσω βαθμολογίας δυνατότητας επισκευής ή άλλων σχετικών πληροφοριών επισκευής, εφόσον είναι διαθέσιμες, για όλα τα είδη αγαθών.
- Διασφάλιση ότι οι έμποροι δεν παραπλανούν τους καταναλωτές σχετικά με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων.
- Διασφάλιση ότι ο έμπορος μπορεί να διατυπώσει περιβαλλοντικό ισχυρισμό σχετικά με μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις μόνο όταν αυτό συνεπάγεται σαφείς δεσμεύσεις.
- Διασφάλιση ότι ο έμπορος δεν μπορεί να διαφημίζει οφέλη για τους καταναλωτές τα οποία θεωρούνται κοινή πρακτική στη σχετική αγορά.
- Διασφάλιση ότι ο έμπορος μπορεί να συγκρίνει προϊόντα, μεταξύ άλλων μέσω εργαλείου πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, μόνο εάν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα και τους προμηθευτές που καλύπτονται, καθώς και τα μέτρα για την επικαιροποίηση των πληροφοριών.
- Απαγόρευση της αναγραφής σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές.
- Απαγόρευση των γενικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εμπορικής προώθησης προς τους καταναλωτές, όταν οι εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις του προϊόντος ή του εμπορεύματος δεν μπορούν να αποδειχθούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 (οικολογικό σήμα της ΕΕ), τα επισήμως αναγνωρισμένα συστήματα οικολογικής σήμανσης στα κράτη μέλη ή άλλες ισχύουσες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, ανάλογα με τον ισχυρισμό.
- Απαγόρευση της διατύπωσης περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν, όταν στην πραγματικότητα αφορά μόνο μία συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος.

- Απαγόρευση της παρουσίας των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπόρου.
- Απαγόρευση ορισμένων πρακτικών που σχετίζονται με την πρόωρη αχρήστευση των αγαθών.

Τα μέτρα αυτά είναι αναγκαία για την επικαιροποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας για τους καταναλωτές, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των καταναλωτών και η δυνατότητά τους να συμβάλουν ενεργά στην πράσινη μετάβαση. Η οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών απαιτεί επί του παρόντος από τους εμπόρους να παρέχουν στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Περιλαμβάνει ειδικές απαιτήσεις πληροφόρησης σχετικά με την ύπαρξη της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, καθώς και πρόσθετων εμπορικών εγγυήσεων. Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν υπάρχει απαίτηση πληροφόρησης σχετικά με την απουσία εμπορικών εγγυήσεων όσον αφορά την ανθεκτικότητα, η οδηγία δεν παρέχει επαρκή κίνητρα στους παραγωγούς, ώστε να παρέχουν τέτοιες εγγυήσεις στους καταναλωτές. Σύμφωνα με έρευνες, όταν τα καταναλωτικά προϊόντα προσφέρονται με εμπορική εγγύηση, οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω εμπορικές εγγυήσεις, καθώς και ο τρόπος χρέωσης των καταναλωτών, είναι συχνά ασαφείς, ανακριβείς ή ελλιπείς, κάτι που καθιστά δύσκολη για τους καταναλωτές τη σύγκριση μεταξύ των προϊόντων και τη διάκριση μεταξύ της εμπορικής εγγύησης και της (υποχρεωτικής) νόμιμης εγγύησης⁶. Η παρούσα πρόταση θα αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό διασφαλίζοντας ότι στους καταναλωτές παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης διάρκειας άνω των δύο ετών, η οποία καλύπτει ολόκληρο το προϊόν, όποτε οι πληροφορίες αυτές καθίστανται διαθέσιμες από τον παραγωγό.

Επιπλέον, η οδηγία δεν περιέχει ειδικές απαιτήσεις για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των αγαθών. Αντιθέτως, απαιτεί να παρέχονται μόνο «κατά περίπτωση» πληροφορίες σχετικά με την «εξυπηρέτηση μετά την πώληση». Οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην προώθηση της επισκευής των αγαθών και, ως εκ τούτου, να είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για τη συμβολή των καταναλωτών σε μια κυκλική οικονομία, απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό στο σημείο πώλησης. Πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι έως και το 80 % των καταναλωτών της ΕΕ ισχυρίζονται ότι δυσκολεύονται να βρουν πληροφορίες σχετικά με την ευκολία επισκευής ενός προϊόντος⁷.

Οι γενικοί κανόνες της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σχετικά με τις παραπλανητικές πρακτικές μπορούν να εφαρμοστούν σε πρακτικές προβολής οικολογικού προσωπείου όταν επηρεάζουν αρνητικά τους καταναλωτές, με τη χρήση κατά περίπτωση αξιολόγησης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες στην οδηγία ή στο παράρτημα I (μαύρη λίστα) αυτής, που να ορίζουν τις εν λόγω πρακτικές ως αθέμιτες σε κάθε περίπτωση. Ο πρόσφατος έλεγχος δικτυακών τόπων από τις αρχές του δικτύου συνεργασίας για την

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU* (Μελέτη της αγοράς καταναλωτικών αγαθών σχετικά με τη λειτουργία των νομικών και εμπορικών εγγυήσεων για τους καταναλωτές στην ΕΕ), 2015. Μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υποστήριξη της εκτίμησης επιπτώσεων: *Study on Empowering Consumers Towards the Green Transition* (Μελέτη για την ενδυνάμωση των καταναλωτών προς την πράσινη μετάβαση), Ιούλιος 2021. *Commercial warranties: are they worth the money?* (Εμπορικές εγγυήσεις: αξίζουν τα λεφτά;) Δίκτυο Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών, Απρίλιος 2019.

⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Behavioural Study on Consumers' Engagement in the Circular Economy* (Μελέτη συμπεριφοράς για τη συμμετοχή των καταναλωτών στην κυκλική οικονομία), 2018, σ. 81.

προστασία των καταναλωτών, με σκοπό τον εντοπισμό παραπλανητικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών, επιβεβαίωσε την ανάγκη ενίσχυσης των κανόνων για τη διευκόλυνση της επιβολής της νομοθεσίας σε αυτόν τον τομέα. Επιπλέον, σε πρόσφατη μελέτη της Επιτροπής, αξιολογήθηκαν 150 περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί και διαπιστώθηκε ότι σε σημαντικό ποσοστό τους (53,3 %) παρέχονται ασαφείς, παραπλανητικές ή αβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των προϊόντων σε ολόκληρη την ΕΕ και σε ευρύ φάσμα ομάδων προϊόντων (τόσο όσον αφορά τη διαφήμιση όσο και αυτό καθαυτό το προϊόν)⁸.

Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις πρόωρης αχρήστευσης. Η έλλειψη ειδικών κανόνων και η ανάγκη αξιολόγησης των συγκεκριμένων επιπτώσεων της πρακτικής στους καταναλωτές δυσχεραίνουν την εφαρμογή της οδηγίας στον τομέα αυτόν. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της προετοιμασίας της παρούσας πρότασης, το 76 % των συμμετεχόντων ανέφεραν ότι είχαν αντιμετωπίσει απροσδόκητη βλάβη ενός προϊόντος κατά τα τελευταία 3 έτη⁹.

1.2. Συνέπεια με τους ισχύοντες κανόνες

Η οδηγία (ΕΕ) 2019/771¹⁰ (οδηγία για την πώληση αγαθών) προωθεί την ανθεκτικότητα των αγαθών μέσω της νόμιμης εγγύησης, η οποία παρέχει στους καταναλωτές ορισμένα δικαιώματα για ελάχιστη περίοδο δύο ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί από τα κράτη μέλη υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Προβλέπει, επίσης, τους όρους υπό τους οποίους ένας παραγωγός μπορεί να προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα.

Η παρούσα πρόταση θα ενισχύσει τη διαφάνεια για τους καταναλωτές όσον αφορά τις εμπορικές εγγυήσεις και, ως εκ τούτου, θα ενθαρρύνει επίσης τους παραγωγούς να προσφέρουν εμπορικές εγγυήσεις όσον αφορά την ανθεκτικότητα για διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών, υποχρεώνοντας τους εμπόρους να παρέχουν πληροφορίες στο σημείο πώλησης σχετικά με την ύπαρξη (ή την απουσία στην περίπτωση αγαθών που καταναλώνουν ενέργεια) και τη διάρκεια των εμπορικών εγγυήσεων όσον αφορά την ανθεκτικότητα που παρέχονται από τους παραγωγούς.

Τόσο η οδηγία για την πώληση αγαθών όσο και η οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο¹¹ διασφαλίζουν ότι παρέχονται στους καταναλωτές ενημερώσεις λογισμικού, ώστε το προϊόν να διατηρεί τη συμμόρφωσή του καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης ή, εναλλακτικά, για χρονικό διάστημα το οποίο ο καταναλωτής μπορεί ευλόγως να αναμένει.

Ωστόσο, δεν εξετάζεται η δυνατότητα σύγκρισης των προϊόντων στο σημείο πώλησης με βάση τη διαθεσιμότητα ενημερώσεων λογισμικού. Η παρούσα πρόταση θα προβλέπει την υποχρέωση ενημέρωσης των καταναλωτών πριν από τη σύναψη της σύμβασης σχετικά με την

⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Environmental claims in the EU — inventory and reliability assessment (Περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί στην ΕΕ — καταγραφή και αξιολόγηση αξιοπιστίας)*, 2020.

⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *A New Consumer Agenda Factual summary report — public consultation (Συνοπτική έκθεση πραγματικών περιστατικών προς ένα νέο θεματολόγιο για τους καταναλωτές — δημόσια διαβούλευση)*, 2020, σ. 20.

¹⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1).

ύπαρξη ενημερώσεων λογισμικού και την περίοδο για την οποία ο παραγωγός δεσμεύεται να τις παρέχει, όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται από τον παραγωγό. Όταν υπάρχει ήδη εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα που προσφέρεται για διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών, η υποχρέωση ενημέρωσης για τους εμπόρους εξακολουθεί να ισχύει για ενημερώσεις λογισμικού μόνο όταν η διάρκεια είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα, ώστε να αποφεύγονται περιττές πληροφορίες για τους καταναλωτές.

Δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση τροποποιεί τις υφιστάμενες οδηγίες της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών, οι διατάξεις της θα μπορούν να βασίζονται στο πλήρες φάσμα των μηχανισμών επιβολής της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών, οι οποίοι ενισχύθηκαν πρόσφατα με την οδηγία για την καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό¹², την οδηγία για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές¹³ και τον αναθεωρημένο κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών¹⁴.

1.3. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Με εξαίρεση ορισμένες παρεκκλίσεις, οι δύο οδηγίες σχετικά με τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών που τροποποιούνται με την παρούσα πρόταση έχουν εφαρμογή σε όλους τους οικονομικούς τομείς. Λόγω του γενικού πεδίου εφαρμογής τους, εφαρμόζονται σε πολλές πτυχές των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών, οι οποίες μπορούν να καλύπτονται και από άλλη πιο ειδική νομοθεσία της ΕΕ σε διάφορους τομείς. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων πράξεων του δικαίου της Ένωσης ρυθμίζεται βάσει της αρχής *lex specialis*. Στο πλαίσιο αυτής της αρχής, οι οδηγίες γενικού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών εφαρμόζονται όταν οι σχετικές πτυχές των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών δεν ρυθμίζονται από πιο ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας της ΕΕ. Συνεπώς, οι οδηγίες γενικού δικαίου προστασίας των καταναλωτών λειτουργούν ως «δίκτυο προστασίας», διασφαλίζοντας την τήρηση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε όλους τους τομείς, με τη συμπλήρωση και την κάλυψη κενών της ειδικής τομεακής νομοθεσίας της ΕΕ.

Την παρούσα πρόταση θα συμπληρώσουν δύο ακόμη πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ: η πρωτοβουλία για τους οικολογικούς ισχυρισμούς και η πρωτοβουλία για τα βιώσιμα προϊόντα. Στόχος της πρωτοβουλίας για τους οικολογικούς ισχυρισμούς θα είναι η θέσπιση περαιτέρω απαιτήσεων σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς που διατυπώνονται για προϊόντα και οργανισμούς, τόσο όταν διατυπώνονται από επιχειρήσεις προς καταναλωτές όσο και μεταξύ επιχειρήσεων.

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2019/2161 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 98/6/ΕΚ, 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών (ΕΕ L 328 της 18.12.2019, σ. 7).

¹³ Οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 409 της 4.12.2020, σ. 1).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 1).

Η πρωτοβουλία για τα βιώσιμα προϊόντα βασίζεται στην ισχύουσα οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό¹⁵, προκειμένου να θεσπιστούν απαιτήσεις βιωσιμότητας για τα προϊόντα που πωλούνται στην ΕΕ. Οι τρεις πρωτοβουλίες είναι συγκλίνουσες και αλληλοσυμπληρώνονται.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η προστασία των καταναλωτών εμπίπτει στην κοινή αρμοδιότητα («συντρέχουσα αρμοδιότητα») της ΕΕ και των κρατών μελών της. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 169 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΕ πρέπει να συμβάλλει στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς και στην προώθηση του δικαιώματός τους για ενημέρωση και εκπαίδευση, με σκοπό την υπεράσπιση των συμφερόντων τους. Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 169 παράγραφος 2 στοιχείο α), αποτελεί τη νομική βάση για τη θέσπιση μέτρων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 169 στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς.

Εκτός από την επιδίωξη των στόχων της ενιαίας αγοράς και της προστασίας των καταναλωτών, η πρόταση θα επιδιώξει επίσης υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, αξιοποιώντας ευκαιρίες για την κυκλική, καθαρή και πράσινη οικονομία. Δεδομένου ότι τα εν λόγω περιβαλλοντικά οφέλη είναι συμπληρωματικά προς τους πρωταρχικούς στόχους της προστασίας των καταναλωτών και της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς, το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ σχετικά με την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το άρθρο 169 της ΣΛΕΕ, εξακολουθεί να αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση.

• Επικουρικότητα (για συντρέχουσα αρμοδιότητα)

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών, η έγκριση των οποίων κρίθηκε απαραίτητη και σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας. Η καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω των εθνικών νομοθεσιών. Οι κανόνες της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών γίνονται όλο και πιο συναφείς λόγω της εμβάθυνσης της ενιαίας αγοράς και της αύξησης του αριθμού των καταναλωτικών συναλλαγών στην ΕΕ μεταξύ κρατών μελών. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται με τις εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι προβλήματα που παρατηρούνται σε επίπεδο ΕΕ και προκαλούνται από τις ίδιες αιτίες. Ως εκ τούτου, μόνο τα μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο ΕΕ θα είναι αποτελεσματικά.

Εντός της ΕΕ, ο όγκος και η ένταση του διασυνοριακού εμπορίου είναι σε αρκετά υψηλά επίπεδα, ώστε η αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς να καθίσταται ευάλωτη σε ασυνεπείς —ή ακόμα και απλώς αποκλίνουσες— επιλογές πολιτικής από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, οι έμποροι μπορούν να προσεγγίσουν τους καταναλωτές πέραν των συνόρων των κρατών μελών. Αυτό μπορεί να προκαλέσει προβλήματα που οι εθνικοί νομοθέτες και ρυθμιστικοί φορείς δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν επαρκώς δρώντας μεμονωμένα.

Ελλείψει δράσης σε επίπεδο ΕΕ, οι εθνικές πρωτοβουλίες, μολονότι αποφέρουν ορισμένα οφέλη στους καταναλωτές και στις εθνικές αγορές, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε

¹⁵ Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).

κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ανασφάλεια δικαίου και να αυξηθεί το κόστος συμμόρφωσης.

Η οδηγία 2005/29/EK διασφαλίζει την πλήρη εναρμόνιση των εθνικών κανόνων για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Η οδηγία 2011/83/ΕΕ καταρχήν προβλέπει την πλήρη εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τις απαιτήσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.

Η ύπαρξη νέων εθνικών νομοθεσιών σχετικών με το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών θα αντέβαινε στο πλήρως εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο. Η παρούσα πρόταση μπορεί να αμβλύνει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εθνικές αρχές όσον αφορά την επιβολή των υφιστάμενων βασιζόμενων σε αρχές κανόνων της οδηγίας 2005/29/EK σε σύνθετους τομείς, όπως οι παραπλανητικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί, οι πρακτικές πρόωρης αχρήστευσης, καθώς και τα αδιαφανή σήματα βιωσιμότητας και εργαλεία πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα. Με τον περαιτέρω προσδιορισμό του χρόνου και του τρόπου με τον οποίο οι πρακτικές αυτές θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν αθέμιτες, θα αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της προστασίας των καταναλωτών εντός της ΕΕ.

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί επίσης την οδηγία 2011/83/ΕΕ, απαιτώντας από τους εμπόρους να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων πριν από τη σύναψη σύμβασης, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές μπορούν να προβούν σε πιο συνειδητές αγοραστικές επιλογές. Με τον τρόπο αυτόν, θα διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται από τις πληροφορίες αυτές όταν αγοράζουν προϊόντα στην ενιαία αγορά.

- **Αναλογικότητα**

Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην πρόταση είναι ανάλογα με τους στόχους της παροχής δυνατότητας στους καταναλωτές να λαμβάνουν συνειδητές αγοραστικές αποφάσεις, της προώθησης της βιώσιμης κατανάλωσης, της εξάλειψης των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών από εμπόρους που βλάπτουν τη βιώσιμη οικονομία και απομακρύνουν τους καταναλωτές από επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης, καθώς και της διασφάλισης καλύτερης και πιο συνεκτικής εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών.

Η απαίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα για διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών απαιτείται μόνο όταν ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση του εμπόρου. Επιπλέον, για τα αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια, οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται για το γεγονός ότι ο παραγωγός δεν έχει καταστήσει διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες. Οι έμποροι υπόκεινται στην απαίτηση αυτή μόνο σε σχέση με αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια για τα οποία μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα η ανθεκτικότητα και για τα οποία οι καταναλωτές ενδιαφέρονται κυρίως να λάβουν τις εν λόγω πληροφορίες.

Για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, η παροχή πληροφοριών σχετικά με τις διαθέσιμες ενημερώσεις λογισμικού απαιτείται μόνο όταν οι ενημερώσεις παρέχονται για περίοδο μεγαλύτερη από την περίοδο που καλύπτεται από την εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα και όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται στον έμπορο από τον παραγωγό. Επιπλέον, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται μόνο σε περίπτωση ενιαίας πράξης προμήθειας των εν λόγω ψηφιακών στοιχείων.

Για τις ψηφιακές υπηρεσίες και το ψηφιακό περιεχόμενο, η παροχή πληροφοριών σχετικά με τις διαθέσιμες ενημερώσεις λογισμικού απαιτείται μόνο όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται

στον έμπορο από τον πάροχο, εφόσον ο πάροχος είναι διαφορετικός από τον έμπορο. Επιπλέον, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται μόνο σε περίπτωση ενιαίας πράξης προμήθειας της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας ή του περιεχομένου.

Η παροχή πληροφοριών σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων μέσω βαθμολογίας δυνατότητας επισκευής ή άλλων σχετικών πληροφοριών επισκευής απαιτείται στο σημείο πώλησης μόνο εάν έχει ήδη καθοριστεί βαθμολογία ως προς τη δυνατότητα επισκευής για το εν λόγω προϊόν βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ ή όταν ο παραγωγός διαθέτει άλλες σχετικές πληροφορίες επισκευής. Οι έμποροι δεν υποχρεούνται να ενημερώνουν τους καταναλωτές στο σημείο πώλησης, εάν δεν υπάρχουν οι σχετικές πληροφορίες.

Η απαγόρευση των γενικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εμπορικής προώθησης προς τους καταναλωτές αναμένεται να αποφέρει σημαντικά οφέλη στους καταναλωτές, περιορίζοντας παράλληλα την επιβάρυνση για τους εμπόρους. Οι έμποροι επιτρέπεται να διατυπώνουν γενικούς περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς σε περιπτώσεις όπου οι εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις προϊόντων ή εμπορών μπορούν να αποδειχθούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 (οικολογικό σήμα της ΕΕ), με επίσημα αναγνωρισμένα συστήματα οικολογικής σήμανσης στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 ή σύμφωνα με άλλες ισχύουσες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης.

Η απαγόρευση της διατύπωσης περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν, όταν στην πραγματικότητα αφορά μόνο μια συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος, αναμένεται επίσης να αποφέρει σημαντικά οφέλη για τους καταναλωτές, αποσαφηνίζοντας παράλληλα τους κανόνες για τους εμπόρους, ώστε να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ τους. Θα επιτρέψει στους εμπόρους να συνεχίσουν να διατυπώνουν περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς σχετικά με μια συγκεκριμένη πτυχή ενός προϊόντος, εφόσον καθίσταται σαφές στον καταναλωτή ότι ο ισχυρισμός αφορά τη συγκεκριμένη πτυχή και όχι ολόκληρο το προϊόν.

Η απαγόρευση των πρακτικών που σχετίζονται με την πρόωρη αχρήστευση των προϊόντων στοχεύει σε συγκεκριμένες και σαφώς καθορισμένες υφιστάμενες πρακτικές και αποσκοπεί στην εγγύηση της ασφάλειας δικαίου για τους εμπόρους και στη διευκόλυνση της επιβολής της, καθώς οι αρχές επιβολής δεν θα υποχρεούνται να αποδεικνύουν ότι ένα προϊόν έχει σχεδιαστεί για πρόωρη αχρήστευση, με σκοπό την τόνωση της αγοράς ενός νέου μοντέλου.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση τροποποιεί δύο υφιστάμενες οδηγίες, το πιο κατάλληλο είδος πράξης είναι η οδηγία.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το 2017 η νομοθεσία της ΕΕ για τους καταναλωτές και την εμπορία και η οδηγία για τα δικαιώματα των καταναλωτών υποβλήθηκαν σε έλεγχο καταλληλότητας και αξιολόγηση, αντίστοιχα. Τα πορίσματα της εν λόγω διαδικασίας κατέδειξαν πρωτίστως την ανάγκη βελτίωσης της ευαισθητοποίησης και της επιβολής των κανόνων και των ευκαιριών των καταναλωτών να επιδιώκουν επανόρθωση, ώστε να αξιοποιηθεί στο έπακρο η υφιστάμενη

νομοθεσία, και τόνισαν ένα περιορισμένο φάσμα αναγκαίων αλλαγών λόγω της ψηφιοποίησης.

Δεδομένης της έμφασης στην επιβολή και την ψηφιοποίηση, δεν υπήρξαν συγκεκριμένα συμπεράσματα σχετικά με τη συμβολή του δικαίου της ΕΕ για τους καταναλωτές στη βιώσιμη κατανάλωση, ζήτημα το οποίο απέκτησε μεγαλύτερη πολιτική σημασία μερικά χρόνια αργότερα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ωστόσο, όποτε είναι εφικτό και σκόπιμο, η παρούσα πράξη βασίζεται στα πορίσματα και τα συμπεράσματα που συγκεντρώθηκαν κατά τη διαδικασία του 2017¹⁶.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Κατά την κατάρτιση της παρούσας πρότασης, η Επιτροπή διεξήγαγε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω:

- μηχανισμού ανατροφοδότησης για την αρχική εκτίμηση επιπτώσεων·
- διαδικτυακής δημόσιας διαβούλευσης·
- στοχευμένων διαβουλεύσεων με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίες συνίστανται σε περίπου 150 συνεντεύξεις σε βάθος με τις κύριες ομάδες τις οποίες αφορά η πρωτοβουλία: εθνικές αρχές, ενωσιακές και εθνικές επιχειρηματικές ενώσεις και ενώσεις καταναλωτών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο·
- τηλεφωνικές συνεντεύξεις με περισσότερες από 100 εταιρείες με τη βοήθεια υπολογιστή·
- διαδικτυακή έρευνα καταναλωτών σε σχεδόν 12 000 καταναλωτές από όλες τις χώρες της ΕΕ·
- τέσσερα εργαστήρια εμπειρογνομόνων με διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων.

Διαδικτυακή ανοικτή δημόσια διαβούλευση

Στο πλαίσιο της εν λόγω ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, διαπιστώθηκε ότι η επαλήθευση της αξιοπιστίας των περιβαλλοντικών ισχυρισμών σχετικά με τα προϊόντα ήταν το μεγαλύτερο εμπόδιο για τη βελτίωση της συμμετοχής των καταναλωτών στην πράσινη μετάβαση και προς μια πιο βιώσιμη καταναλωτική συμπεριφορά. Οι οργανώσεις καταναλωτών ήταν πιο πιθανό να προσδιορίσουν το γεγονός αυτό ως εμπόδιο σε σύγκριση με τις επιχειρηματικές ενώσεις.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες είχαν αντιμετωπίσει απροσδόκητη βλάβη ενός προϊόντος κατά την τελευταία τριετία. Τα προϊόντα ΤΠΕ χαρακτηρίστηκαν ως τα πιο προβληματικά, ενώ ακολουθούν οι μικρές οικιακές συσκευές και τα είδη ένδυσης και υπόδησης.

Οι «πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής του προϊόντος» προσδιορίστηκαν ως η επιλογή που είναι πιθανότερο να δώσει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέξουν πιο βιώσιμα προϊόντα και να συμμετάσχουν στην κυκλική οικονομία. Αυτό υποστηρίχθηκε

¹⁶ Αποτελέσματα του ελέγχου καταλληλότητας της νομοθεσίας για τους καταναλωτές και την εμπορία και την αξιολόγηση της οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/59332>.

έντονα από τις δημόσιες αρχές και τους πολίτες, αλλά όχι από εταιρείες / επιχειρηματικές οργανώσεις, οι οποίες αντ' αυτού τάχθηκαν υπέρ της παροχής «πληροφοριών σχετικά με το περιβαλλοντικό και κλιματικό αποτύπωμα του κύκλου ζωής του προϊόντος». Η επιλογή αυτή αξιολογήθηκε επίσης ως η δεύτερη καλύτερη επιλογή συνολικά.

Η παροχή καλύτερων πληροφοριών σχετικά με την ανθεκτικότητα / διάρκεια ζωής των προϊόντων προσδιορίστηκε ως η καλύτερη επιλογή για την ενδυνάμωση των καταναλωτών στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης. Αυτό υποστηρίχθηκε έντονα από τις οργανώσεις καταναλωτών και τους πολίτες, αλλά όχι από εταιρείες / επιχειρηματικές οργανώσεις ή επιχειρηματικές ενώσεις, οι οποίες τάχθηκαν υπέρ της «ευαισθητοποίησης σχετικά με τον ρόλο των καταναλωτών στην κυκλική οικονομία και την πράσινη μετάβαση».

Στοχευμένη διαβούλευση

Στην παρούσα διαβούλευση, —η οποία διεξήχθη με σκοπό την περαιτέρω ανάλυση των παρατηρήσεων που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικτυακής ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, σχεδόν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (εκτός από εκείνα που εκπροσωπούν τη βιομηχανία) συμφώνησαν με την άποψη ότι στους καταναλωτές δεν παρέχεται επαρκής πρόσβαση ή ότι δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με i) τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων, ii) τη διάρκεια ζωής των αγαθών, iii) ειδικά χαρακτηριστικά των προϊόντων που μπορεί να οδηγήσουν σε πρόωρη βλάβη, και iv) τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών επισκευής, ανταλλακτικών και ενημερώσεων / αναβαθμίσεων λογισμικού.

Οι περισσότερες οργανώσεις καταναλωτών θεώρησαν ότι οι καταναλωτές πέφτουν θύματα της προβολής οικολογικού προσωπίου και ότι σε κάποιον βαθμό παρατηρείται «πρόωρη αχρήστευση». Οι εκπρόσωποι της βιομηχανίας τείνουν να διαφωνούν. Η έντονη διάδοση των σημάτων βιωσιμότητας προσδιορίστηκε, επίσης, ως πρόβλημα από τις περισσότερες ομάδες ενδιαφερομένων.

Έρευνα μέσω τηλεφωνικής συνέντευξης με τη βοήθεια υπολογιστή

Ζητήθηκε από κατασκευαστές και εμπόρους λιανικής πώλησης να αναφέρουν την κλίμακα των επιπτώσεων και του κόστους της θέσπισης διαφόρων νομικών απαιτήσεων στην οργάνωσή τους. Οι απαντήσεις για κάθε απαίτηση ήταν οι ακόλουθες:

- Η «παροχή πληροφοριών σχετικά με πτυχές του σχεδιασμού του προϊόντος που μπορούν να προκαλέσουν την πρόωρη βλάβη του» θα είχε τον μεγαλύτερο αντίκτυπο και θα ήταν η πλέον δαπανηρή.
- Η «ισχυρότερη προστασία των καταναλωτών έναντι προγραμματισμένων (εκ προθέσεως) πρακτικών αχρήστευσης» θα είχε τον μικρότερο αντίκτυπο.
- Η «υποχρέωση παροχής πληροφοριών σχετικά με τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης για όλα τα προϊόντα» και η «υποχρέωση ρητής ενημέρωσης του καταναλωτή ότι δεν παρέχεται εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα για το συγκεκριμένο προϊόν» θα ήταν λιγότερο δαπανηρές.

Διαδικτυακή έρευνα καταναλωτών

Από την έρευνα προέκυψε ότι οι καταναλωτές φαίνεται να είναι πρόθυμοι να συμμετάσχουν στην πράσινη μετάβαση. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες δεν ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν για πληροφορίες (π.χ. μέσω εφαρμογής) σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των «διαρκών αγαθών». Περίπου οι μισοί από τους ερωτηθέντες δήλωσαν

πρόθυμοι να πληρώσουν ένα ποσό επιπλέον της αρχικής τιμής για ένα προϊόν που διαρκεί περισσότερο χωρίς να χρειάζεται να επισκευαστεί, ενώ παρόμοιο ποσοστό δήλωσε ότι ήταν πρόθυμο να πληρώσει επιπλέον για πανομοιότυπο προϊόν που διαρκεί περισσότερο με μικρές/εύλογες επισκευές. Ακόμα μεγαλύτερο ποσοστό δήλωσε ότι ήταν πρόθυμο να πληρώσει επιπλέον για πανομοιότυπο προϊόν που καλύπτεται από εμπορική εγγύηση η οποία θα κάλυπτε το κόστος των επισκευών. Η «διαδεδομένη αντίληψη ότι οι τιμές των φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων είναι υψηλότερες» προσδιορίστηκε ως το κύριο εμπόδιο που εμποδίζει τους καταναλωτές να υιοθετήσουν πιο βιώσιμες συμπεριφορές, ενώ η «παροχή καλύτερης πληροφόρησης στους καταναλωτές σχετικά με την ανθεκτικότητα / διάρκεια ζωής των προϊόντων» και η «παροχή καλύτερης πληροφόρησης στους καταναλωτές σχετικά με το περιβαλλοντικό και το κλιματικό αποτύπωμα του κύκλου ζωής του προϊόντος» προσδιορίστηκαν ως οι αποτελεσματικότερες επιλογές που βοηθούν τους καταναλωτές να επιλέγουν πιο βιώσιμα από περιβαλλοντική άποψη προϊόντα.

Εργαστήρια εμπειρογνομόνων

1ο εργαστήριο

Συγκέντρωσε απόψεις σχετικά με την **έκταση των προβλημάτων και παραδείγματα αποτελεσματικής δράσης**. Επικύρωσε πολλά από τα πορίσματα που προέκυψαν από τα άλλα σκέλη της διαβούλευσης. Συμφωνήθηκε σε μεγάλο βαθμό ότι σημειώνεται προβολή οικολογικού προσωπείου και ότι μπορεί να είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικά με την ανθεκτικότητα των προϊόντων. Εκφράστηκαν αμφιβολίες σχετικά με το αν τα προϊόντα σχεδιάζονται σκοπίμως έτσι ώστε να αχρηστεύονται πρόωρα.

2ο εργαστήριο

Συγκεντρώθηκαν απόψεις **ενώσεων της βιομηχανίας** σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα ψηφιακά μέσα για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα προϊόντα. Επισημάνθηκαν ορισμένες από τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα ψηφιακά εργαλεία (π.χ. κωδικοί QR, ηλεκτρονικά σήματα) για τη διαβίβαση υποχρεωτικών πληροφοριών για τα προϊόντα και την απλούστευση των ετικετών των προϊόντων.

Επισημάνθηκαν, επίσης, ορισμένες από τις προκλήσεις, ιδίως για τις ΜΜΕ που ενδέχεται να χρειάζονται χρηματοδοτική στήριξη για την υλοποίηση αυτών των εργαλείων και για τους ευάλωτους καταναλωτές που δεν έχουν πρόσβαση ή δεν μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν.

3ο εργαστήριο

Συγκεντρώθηκαν παρατηρήσεις σχετικά με πιθανές **επιλογές για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων**. Οι συμμετέχοντες στο εργαστήριο επανέλαβαν πολλά από τα ίδια σημεία που τέθηκαν και στις προηγούμενες δραστηριότητες διαβούλευσης και επιβεβαίωσαν την υποστήριξή τους σε ορισμένες επιλογές πολιτικής που εξετάζονται.

4ο εργαστήριο

Συγκεντρώθηκαν οι απόψεις των **αρχών επιβολής της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών** σχετικά με τις προκλήσεις της επιβολής. Οι συμμετέχοντες τόνισαν τη δυσκολία απόδειξης της πρόθεσης όσον αφορά την προγραμματισμένη αχρήστευση.

Οι δημόσιες αρχές σημείωσαν ότι δεν διαθέτουν τεχνική εμπειρογνομωσία για να είναι σε θέση να επιβάλουν τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, ενώ διαφωνούν ως προς το αν είναι

αποτελεσματική η επιβολή των ισχυόντων κανόνων στο πλαίσιο της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

• **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε εκτίμηση επιπτώσεων¹⁷. Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου της Επιτροπής εξέδωσε καταρχάς αρνητική γνώμη (συνοδευόμενη από αναλυτικές παρατηρήσεις) στις 5 Φεβρουαρίου 2021.

Έπειτα από εκτεταμένη αναθεώρηση του αρχικού σχεδίου, η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη με περαιτέρω παρατηρήσεις στις 17 Σεπτεμβρίου 2021¹⁸. Το παράρτημα I της εκτίμησης επιπτώσεων εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων, εντοπίζονται δύο προβλήματα που χωρίζονται σε διάφορα επιμέρους προβλήματα. Τα δύο προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι τα ακόλουθα:

- 1) Οι καταναλωτές δεν διαθέτουν αξιόπιστες πληροφορίες στο σημείο πώλησης για να προβούν σε περιβαλλοντικά βιώσιμες καταναλωτικές επιλογές.
- 2) Οι καταναλωτές αντιμετωπίζουν παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των προϊόντων.

Το πρόβλημα 1 αναλύεται περαιτέρω στα εξής επιμέρους προβλήματα:

- 1.1) Έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των προϊόντων.
- 1.2) Έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τη διάρκεια ζωής των αγαθών.
- 1.3) Έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων.

Το πρόβλημα 2 αναλύεται περαιτέρω στα εξής επιμέρους προβλήματα:

- 2.1) Στους καταναλωτές πωλούνται προϊόντα που δεν διαρκούν όσο θα μπορούσαν ή όσο θα περίμεναν οι καταναλωτές («πρόωρη αχρήστευση»).
- 2.2) Οι καταναλωτές έρχονται αντιμέτωποι με ασαφείς ή ελλιπώς τεκμηριωμένους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς («προβολή οικολογικού προσωπείου») από τις εταιρείες.
- 2.3) Οι καταναλωτές έρχονται αντιμέτωποι με σήματα βιωσιμότητας και ψηφιακά εργαλεία πληροφόρησης που δεν είναι πάντα διαφανή ή αξιόπιστα.

Εξετάστηκαν διάφορες επιλογές πολιτικής για κάθε επιμέρους πρόβλημα. Βάσει ανάλυσης πολλαπλών κριτηρίων, η οποία συμπληρώνεται από (μερική) ανάλυση κόστους-οφέλους και από ποιοτική αξιολόγηση της αναλογικότητας των διαφόρων επιλογών που εξετάστηκαν, προτάθηκε συνδυασμός πέντε προτιμώμενων επιλογών πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων:

¹⁷ SWD(2022) 82.

¹⁸ SEC(2022) 165.

- 1) Παροχή πληροφοριών σχετικά με την ύπαρξη ή την απουσία πληροφόρησης για την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα και τη χρονική περίοδο κατά την οποία παρέχονται δωρεάν ενημερώσεις λογισμικού (για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 1.2).
- 2) Παροχή βαθμολογίας σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής ή άλλες σχετικές πληροφορίες επισκευής, κατά περίπτωση /εφόσον είναι διαθέσιμες (για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 1.3).
- 3) Απαγόρευση ορισμένων πρακτικών που έχουν εντοπιστεί και συνδέονται με την πρόωρη αχρήστευση (για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 2.1).
- 4) Απαγόρευση των αβάσιμων γενικών ή ασαφών περιβαλλοντικών ισχυρισμών και καθορισμός κριτηρίων για την αξιολόγηση του δίκαιου χαρακτήρα των περιβαλλοντικών ισχυρισμών, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η αξιοπιστία τους έναντι των καταναλωτών (για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 2.2).
- 5) Καθορισμός κριτηρίων για την αξιολόγηση του δίκαιου χαρακτήρα των σημάτων βιωσιμότητας και των ψηφιακών εργαλείων πληροφόρησης, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η αξιοπιστία τους για τους καταναλωτές (για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 2.3).

Επιμέρους πρόβλημα 1.1 (έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των προϊόντων)

Θεωρήθηκε ότι η θέσπιση υποχρεωτικών απαιτήσεων πληροφόρησης σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά θα μπορούσε να γίνει καλύτερα μέσω τομεακής νομοθεσίας, δεδομένου ότι τα εν λόγω χαρακτηριστικά διαφέρουν σημαντικά ανάλογα με την κατηγορία προϊόντων. Ως εκ τούτου, στην εκτίμηση επιπτώσεων δεν προτάθηκε προτιμώμενη επιλογή πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτού του επιμέρους προβλήματος.

Επιμέρους πρόβλημα 1.2 (έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τη διάρκεια ζωής των αγαθών)

Η προτιμώμενη επιλογή θα διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές είναι καλύτερα ενημερωμένοι σχετικά με την ανθεκτικότητα των αγαθών που αγοράζουν, δεδομένου ότι η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα αποτελεί εξαιρετική υποκατάστατη μεταβλητή για την ανθεκτικότητα του προϊόντος.

Επιπλέον, η υποχρέωση των εμπόρων να ενημερώνουν τον καταναλωτή σχετικά με τη διάρκεια της εγγύησης, ή σε περίπτωση απουσίας εγγύησης, θα παρακινούσε τους εμπόρους να ανταγωνίζονται μεταξύ τους όσον αφορά την παροχή και τη διάρκεια αυτών των εγγυήσεων, με αποτέλεσμα να ενισχύεται έμμεσα η κατασκευή προϊόντων με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής.

Μια άλλη επιλογή που εξετάστηκε για την αντιμετώπιση αυτού του επιμέρους προβλήματος ήταν η υποχρέωση ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με την αναμενόμενη διάρκεια ζωής των αγαθών. Ωστόσο, δεν επιλέχθηκε, καθώς δεν κρίθηκε εφικτό να υπολογιστεί η αναμενόμενη διάρκεια ζωής με τυποποιημένο τρόπο για όλους τους τύπους προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Επιμέρους πρόβλημα 1.3 (έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων)

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής θα διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές θα λαμβάνουν αξιόπιστες πληροφορίες στο σημείο πώλησης σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής ενός αγαθού, με τη μορφή βαθμολογίας δυνατότητας επισκευής, εάν υπάρχει σχετική βαθμολογία για τη συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων και είναι υποχρεωτική βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Εάν δεν εφαρμόζεται ή δεν είναι διαθέσιμη η βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής, η επιλογή αυτή θα διασφαλίζει ότι παρέχονται στους καταναλωτές άλλες σχετικές πληροφορίες επισκευής (εφόσον υπάρχουν), όπως η διαθεσιμότητα ανταλλακτικών (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας παραγγελίας τους) ή εγχειριδίων επισκευής.

Επιμέρους πρόβλημα 2.1 (προϊόντα που δεν διαρκούν όσο θα έπρεπε)

Η προτιμώμενη επιλογή θα διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές προστατεύονται καλύτερα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών που διατίθενται στο εμπόριο χωρίς να γνωστοποιείται ότι έχουν σχεδιαστεί ώστε να αχρηστεύονται νωρίτερα απ' ό,τι περιμένει ο καταναλωτής.

Ο χαρακτηρισμός συγκεκριμένων πρακτικών ως «πρακτικών πρόωρης αχρήστευσης» θα διευκολύνει το έργο επιβολής των αρχών προστασίας των καταναλωτών.

Μια άλλη επιλογή που εξετάστηκε για την αντιμετώπιση αυτού του επιμέρους προβλήματος ήταν η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την πρόωρη βλάβη προϊόντων που εντοπίζεται από εξουσιοδοτημένους φορείς. Ωστόσο, δεν επελέγη, καθώς δεν θεωρήθηκε πιθανό να αποφέρει σημαντικά οφέλη στους καταναλωτές.

Επιμέρους πρόβλημα 2.2 (ασαφείς ή αβάσιμοι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί)

Η προτιμώμενη επιλογή θα διασφαλίσει την προστασία των καταναλωτών από την προβολή οικολογικού προσωπείου, καθώς θα πρέπει να τηρείται συγκεκριμένο πρότυπο από όσους διατυπώνουν τέτοιου είδους ισχυρισμούς. Θα διευκολύνει, επίσης, την επιβολή από τις αρχές προστασίας των καταναλωτών.

Επιμέρους πρόβλημα 2.3 (ασαφή/αβάσιμα σήματα βιωσιμότητας / ψηφιακά εργαλεία πληροφόρησης)

Η προτιμώμενη επιλογή θα διασφαλίσει την προστασία των καταναλωτών έναντι της παραπλάνησής τους από τα εν λόγω σήματα και εργαλεία.

Μια άλλη επιλογή που εξετάστηκε για την αντιμετώπιση αυτού του επιμέρους προβλήματος ήταν η προέγκριση των σημάτων βιωσιμότητας και των ψηφιακών εργαλείων πληροφόρησης μέσω φορέα της ΕΕ. Ωστόσο, δεν επελέγη, καθώς η επιβάρυνση των εμπορών θεωρήθηκε δυσανάλογη.

Ο συνδυασμός των προτιμώμενων επιλογών πολιτικής αναμένεται να αυξήσει την ευημερία των καταναλωτών κατά τουλάχιστον **12,5–19,4 δισ. EUR** σε περίοδο 15 ετών (περίπου **1 δισ. EUR** ετησίως κατά μέσο όρο). Θα αποφέρει επίσης οφέλη για το περιβάλλον, με μερική εκτίμηση της συνολικής εξοικονόμησης **CO₂e σε 5-7 MtCO₂e** σε περίοδο 15 ετών. Ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσαρμοστούν, κάτι που αναμένεται να **κοστίσει μεταξύ 9,1 και 10,4 δισ. EUR**. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει ένα μέσο εφάπαξ κόστος **ανά εταιρεία ύψους 556–568 EUR**, ακολουθούμενο από ετήσιο πάγιο κόστος ύψους **64–79 EUR** για την καλυπτόμενη περίοδο. Αφετέρου, οι επιχειρήσεις θα αποκομίσουν, επίσης, πολύ σημαντικά οφέλη όσον αφορά τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού, καθώς οι επιχειρήσεις

που σήμερα παραπλανούν τους καταναλωτές θα πρέπει να εναρμονίσουν τις πρακτικές τους με εκείνες που είναι πραγματικά βιώσιμες. Η **επιβολή** των προτιμώμενων επιλογών από τις δημόσιες διοικήσεις αναμένεται να κοστίσει κατά μέσο όρο περίπου **440 000–500 000 EUR ετησίως** ανά κράτος μέλος.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης συνοχή με άλλες πρωτοβουλίες της Επιτροπής που βρίσκονται σε στάδιο προετοιμασίας, αποφασίστηκε ότι ορισμένα από τα στοιχεία των προτιμώμενων επιλογών πολιτικής που επιλέχθηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων για την αντιμετώπιση του επιμέρους προβλήματος 2.2 (ασαφείς ή αβάσιμοι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί) και του επιμέρους προβλήματος 2.3 (ασαφή/αβάσιμα σήματα βιωσιμότητας / ψηφιακά εργαλεία πληροφόρησης) δεν θα υλοποιηθούν μέσω της παρούσας πρωτοβουλίας, αλλά μέσω άλλων πρωτοβουλιών.

- Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου

Η έκθεση για τον έλεγχο καταλληλότητας που δημοσιεύθηκε το 2017 έδειξε ότι η γενική νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο φόρτο, είτε σε απόλυτους όρους είτε σε σύγκριση με άλλους τομείς κανονιστικών ρυθμίσεων της ΕΕ¹⁹. Συνεπώς, δεδομένων των οφελών της νομοθεσίας της ΕΕ στην προστασία των καταναλωτών και στη συμβολή στην ενιαία αγορά, οι εν λόγω αξιολογήσεις εντόπισαν μόνο περιορισμένο περιθώριο για μείωση του φόρτου.

Δεδομένης της έμφασης στην επιβολή και την ψηφιοποίηση, δεν προέκυψαν συγκεκριμένα συμπεράσματα σχετικά με τη συμβολή της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών στη βιώσιμη κατανάλωση. Ωστόσο, όποτε είναι εφικτό και σκόπιμο, η παρούσα πράξη βασίζεται στα πορίσματα και τα συμπεράσματα που συγκεντρώθηκαν κατά την εν λόγω διαδικασία.

- Θεμελιώδη δικαιώματα

Η πρόταση συνάδει με το άρθρο 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, σύμφωνα με το οποίο η ΕΕ πρέπει να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Τα παραπάνω θα εξασφαλιστούν με τους εξής τρόπους:

- α) βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής που παρέχονται στο σημείο πώλησης, και
- β) αντιμετώπιση των παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών που σχετίζονται με την προβολή οικολογικού προσώπου και τη χρήση αναξιόπιστων και αδιαφανών σημάτων βιωσιμότητας και εργαλείων πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, καθώς και της πρόωρης αχρήστευσης.

Η αποσαφήνιση του τι συνιστά αθέμιτη εμπορική πρακτική όσον αφορά τη διατύπωση περιβαλλοντικών ισχυρισμών και τη χρήση σημάτων βιωσιμότητας και εργαλείων πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, καθώς και την πρόωρη αχρήστευση, θα συμβάλει στην εφαρμογή του άρθρου 16 του Χάρτη, το οποίο εγγυάται την επιχειρηματική ελευθερία σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Τέλος, παρέχοντας στους καταναλωτές τη δυνατότητα να λαμβάνουν περιβαλλοντικά πιο βιώσιμες αγοραστικές αποφάσεις, η πρόταση σέβεται το δικαίωμα σε υψηλό επίπεδο

¹⁹ Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε το κεφάλαιο 6.2.4 της έκθεσης για τον έλεγχο καταλληλότητας <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/59332>.

προστασίας του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 37 του Χάρτη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο εντός 5 ετών μετά την έγκρισή της. Η έκθεση αυτή θα αξιολογήσει την εφαρμογή της οδηγίας.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Εφόσον η πρόταση εισάγει συγκεκριμένες τροποποιήσεις δύο υφιστάμενων οδηγιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει είτε να διαβιβάσουν στην Επιτροπή το κείμενο των συγκεκριμένων τροποποιήσεων στους εθνικούς κανόνες ή, ελλείψει ανάλογων τροποποιήσεων, να εξηγήσουν βάσει ποιας ειδικής εθνικής νομοθετικής διάταξης εφαρμόζονται ήδη οι τροποποιήσεις που προβλέπονται στην πρόταση.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους κανόνων της πρότασης**

Άρθρο 1 – Τροποποιήσεις της οδηγίας 2005/29/EK

Το άρθρο 1 της πρότασης τροποποιεί την οδηγία 2005/29/EK με την επικαιροποίηση του καταλόγου των χαρακτηριστικών των προϊόντων για τα οποία, εάν ένας έμπορος εξαπατήσει έναν καταναλωτή, η ενέργεια αυτή μπορεί να θεωρηθεί παραπλανητική. Δύο νέες εμπορικές πρακτικές περιλαμβάνονται επίσης στον κατάλογο των πράξεων που θεωρούνται παραπλανητικές εάν οδηγούν ή ενδέχεται να οδηγήσουν τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα λάμβανε. Προστίθεται ένα νέο στοιχείο στον κατάλογο των πληροφοριών που θεωρούνται ουσιώδεις στην περίπτωση συγκεκριμένων εμπορικών πρακτικών, η παράλειψη των οποίων μπορεί να οδηγήσει στο να θεωρηθεί παραπλανητική η εν λόγω εμπορική πρακτική. Επιπλέον, ο κατάλογος των εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται αθέμιτες σε κάθε περίπτωση επεκτείνεται σε πρακτικές που συνδέονται με την πρόωγη αχρήστευση των προϊόντων και την προβολή οικολογικού προσωπίου.

Ο κατάλογος των χαρακτηριστικών των προϊόντων για τα οποία ο έμπορος δεν θα πρέπει να εξαπατά τον καταναλωτή, που περιλαμβάνεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/29/EK, τροποποιείται, ώστε να συμπεριληφθούν οι όροι «περιβαλλοντικός ή κοινωνικός αντίκτυπος», «ανθεκτικότητα» και «δυνατότητα επισκευής». Όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές που θεωρούνται παραπλανητικές πράξεις εάν οδηγούν ή ενδέχεται να οδηγήσουν τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα λάμβανε, προστίθενται **δύο πρόσθετες πρακτικές** στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/29/EK:

- διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις και στόχους, και ανεξάρτητο σύστημα παρακολούθησης·

- διαφήμιση οφελών για τους καταναλωτές τα οποία θεωρούνται κοινή πρακτική στη σχετική αγορά.

Στο άρθρο 7 της οδηγίας 2005/29/EK, ο κατάλογος των πληροφοριών που θεωρούνται ουσιώδεις στην περίπτωση συγκεκριμένων εμπορικών πρακτικών, η παράλειψη των οποίων μπορεί να οδηγήσει στο να θεωρηθεί παραπλανητική η εν λόγω εμπορική πρακτική, επεκτείνεται, ώστε να συμπεριλάβει το ακόλουθο στοιχείο:

- όταν ένας έμπορος παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα, μεταξύ άλλων μέσω εργαλείου πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επικαιροποίηση των πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις.

Οι δέκα πρόσθετες εμπορικές πρακτικές που προστίθενται στο παράρτημα I της οδηγίας 2005/29/EK και οι οποίες κρίνονται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε συνθήκες είναι οι εξής:

- Αναγραφή σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές.
- Διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού χωρίς ο έμπορος να είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό.
- Διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν, όταν στην πραγματικότητα αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος.
- Παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπόρου.
- Παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή ότι οι ενημερώσεις λογισμικού θα επηρεάσουν αρνητικά τη χρήση αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή ορισμένα χαρακτηριστικά των εν λόγω αγαθών, ακόμα και αν οι ενημερώσεις λογισμικού βελτιώσουν τη λειτουργία άλλων χαρακτηριστικών.
- Παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη ενός χαρακτηριστικού του αγαθού που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του.
- Ισχυρισμός ότι ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης, ενώ δεν την έχει.
- Παρουσίαση προϊόντων με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή τους όταν αυτή δεν είναι δυνατή, ή παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή ότι δεν είναι δυνατή η επισκευή των αγαθών σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις.
- Παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού νωρίτερα απ' όσο χρειάζεται για τεχνικούς λόγους.
- Παράλειψη ενημέρωσης ότι ένα αγαθό έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζεται η λειτουργικότητά του, όταν χρησιμοποιεί αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν παρέχονται από τον αρχικό παραγωγό.

Άρθρο 2 — Τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/83/ΕΕ

Το άρθρο 2 της πρότασης τροποποιεί την οδηγία 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις προσυμβατικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές κατά τη σύναψη συμβάσεων εξ

αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος, καθώς και άλλων συμβάσεων εκτός εκείνων που συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των αγαθών.

Τροποποιεί, επίσης, την οδηγία όσον αφορά τις πληροφορίες οι οποίες πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή αμέσως πριν ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του, στην περίπτωση εξ αποστάσεως συμβάσεων που συνάπτονται με ηλεκτρονικά μέσα.

Όσον αφορά τις προσυμβατικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές κατά τη σύναψη άλλων συμβάσεων εκτός εκείνων που συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, προστίθενται έξι επιπλέον στοιχεία στον κατάλογο του άρθρου 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, ο οποίος περιλαμβάνει τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή με σαφή και κατανοητό τρόπο.

Αυτά τα **έξι πρόσθετα στοιχεία** συνίστανται στα εξής:

- πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα για όλα τα είδη αγαθών, όταν οι πληροφορίες αυτές καθίστανται διαθέσιμες από τον παραγωγό·
- πληροφορίες ότι δεν έχουν παρασχεθεί πληροφόρηση από τον παραγωγό σχετικά με την ύπαρξη εγγύησης ανθεκτικότητας του παραγωγού για αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια·
- την ύπαρξη και τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο παραγωγός δεσμεύεται να παρέχει ενημερώσεις λογισμικού για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία·
- την ύπαρξη και τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο πάροχος δεσμεύεται να παρέχει ενημερώσεις λογισμικού για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες·
- τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής του αγαθού, όπως εφαρμόζεται βάσει του δικαίου της Ένωσης·
- άλλες πληροφορίες επισκευής, σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη η βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής σε επίπεδο Ένωσης —όπως πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών και εγχειριδίου επισκευής.

Όσον αφορά τις προσυμβατικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές κατά τη σύναψη συμβάσεων εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος, προστίθενται τα ίδια έξι στοιχεία στον κατάλογο του άρθρου 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ (πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή με σαφή και κατανοητό τρόπο).

Όσον αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές αμέσως πριν υποβάλουν την παραγγελία τους, στην περίπτωση εξ αποστάσεως συμβάσεων που συνάπτονται με ηλεκτρονικά μέσα, στον κατάλογο των εν λόγω πληροφοριών, που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, προστίθενται πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια (ή την απουσία, στην περίπτωση αγαθών που καταναλώνουν ενέργεια) εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/EK και 2011/83/EE όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και καλύτερης ενημέρωσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁰,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που εμποδίζουν τους καταναλωτές να προβούν σε επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης, όπως οι πρακτικές που συνδέονται με την πρόωρη αχρήστευση των αγαθών, οι παραπλανητικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί («προβολή οικολογικού προσωπείου»), τα αδιαφανή και αναξιόπιστα σήματα βιωσιμότητας ή εργαλεία πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες στο δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών. Με τον τρόπο αυτόν, θα δοθεί στους εθνικούς αρμόδιους φορείς η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις εν λόγω πρακτικές. Εάν διασφαλιστεί ότι οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί είναι δίκαιοι, οι καταναλωτές θα είναι σε θέση να επιλέγουν προϊόντα που είναι πραγματικά καλύτερα για το περιβάλλον σε σύγκριση με ανταγωνιστικά προϊόντα. Με τον τρόπο αυτό, θα ενθαρρυνθεί ο ανταγωνισμός προς πιο βιώσιμα από περιβαλλοντική άποψη προϊόντα, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- (2) Αυτοί οι νέοι κανόνες θα πρέπει να θεσπιστούν τόσο με την τροποποίηση των άρθρων 6 και 7 της οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ σχετικά με τις εμπορικές πρακτικές που θεωρούνται παραπλανητικές και, ως εκ

²⁰ ΕΕ C της , σ. .

²¹ Οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/EK, 98/27/EK, 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

τούτου, απαγορεύονται, βάσει κατά περίπτωση αξιολόγησης, όσο και με την τροποποίηση του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/EK, με την προσθήκη συγκεκριμένων παραπλανητικών πρακτικών οι οποίες κρίνονται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και, ως εκ τούτου, απαγορεύονται.

- (3) Προκειμένου να αποτρέπονται οι έμποροι από το να εξαπατούν τους καταναλωτές όσον αφορά τον περιβαλλοντικό ή κοινωνικό αντίκτυπο, την ανθεκτικότητα ή τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων τους, μεταξύ άλλων μέσω της συνολικής παρουσίας των προϊόντων, το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί με την προσθήκη των περιβαλλοντικών ή κοινωνικών επιπτώσεων, της ανθεκτικότητας και της δυνατότητας επισκευής του προϊόντος στον κατάλογο των κύριων χαρακτηριστικών του προϊόντος, σε σχέση με τα οποία οι πρακτικές του εμπόρου μπορούν να θεωρηθούν παραπλανητικές, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης. Ούτε οι πληροφορίες που παρέχονται από τους εμπόρους σχετικά με την κοινωνική βιωσιμότητα των προϊόντων, όπως οι συνθήκες εργασίας, οι φιλικές προς τον άνθρωπο συνεισφορές ή η καλή μεταχείριση των ζώων θα πρέπει να παραπλανούν τους καταναλωτές.
- (4) Οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί, ιδίως οι ισχυρισμοί σχετικά με το κλίμα, σχετίζονται όλο και περισσότερο με τις μελλοντικές επιδόσεις με τη μορφή της μετάβασης σε ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα ή στην κλιματική ουδετερότητα, ή παρόμοιου στόχου, έως συγκεκριμένη ημερομηνία. Μέσω αυτών των ισχυρισμών, οι έμποροι δημιουργούν την εντύπωση ότι οι καταναλωτές συμβάλλουν σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα αγοράζοντας τα προϊόντα τους. Για να διασφαλιστεί ο δίκαιος χαρακτήρας και η αξιοπιστία των εν λόγω ισχυρισμών, το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να απαγορεύει αυτούς τους ισχυρισμούς, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης, όταν δεν υποστηρίζονται από σαφείς, αντικειμενικές και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις και στόχους που αναλαμβάνει ο έμπορος. Οι εν λόγω ισχυρισμοί θα πρέπει επίσης να υποστηρίζονται από ανεξάρτητο σύστημα παρακολούθησης για την παρακολούθηση της προόδου του εμπόρου όσον αφορά τις δεσμεύσεις και τους στόχους.
- (5) Μια άλλη δυνητικά παραπλανητική εμπορική πρακτική που θα πρέπει να προστεθεί στις συγκεκριμένες πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/29/EK είναι τα διαφημιστικά οφέλη για τους καταναλωτές, τα οποία στην πραγματικότητα αποτελούν συνήθη πρακτική στη σχετική αγορά. Για παράδειγμα, εάν η απουσία χημικής ουσίας αποτελεί συνήθη πρακτική σε συγκεκριμένη αγορά προϊόντος, η προώθησή της ως ιδιαίτερου χαρακτηριστικού του προϊόντος θα μπορούσε να συνιστά αθέμιτη εμπορική πρακτική.
- (6) Η σύγκριση προϊόντων με βάση τις περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πτυχές τους, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης εργαλείων πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, αποτελεί μια όλο και πιο κοινή τεχνική εμπορικής προώθησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι συγκρίσεις δεν παραπλανούν τους καταναλωτές, το άρθρο 7 της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να απαιτεί να παρέχονται στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για την επικαιροποίηση των πληροφοριών. Αυτό θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι καταναλωτές λαμβάνουν καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις συναλλαγών κατά τη χρήση των εν λόγω υπηρεσιών. Η σύγκριση θα πρέπει να είναι αντικειμενική, ιδίως με τη σύγκριση προϊόντων που εξυπηρετούν την ίδια λειτουργία, με τη χρήση κοινής μεθόδου και κοινών παραδοχών, και με τη σύγκριση των ουσιωδών και επαληθεύσιμων χαρακτηριστικών των συγκρινόμενων προϊόντων.

- (7) Η αναγραφή σημάτων βιωσιμότητας που δεν βασίζονται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχουν θεσπιστεί από δημόσιες αρχές θα πρέπει να απαγορεύεται με την προσθήκη των σχετικών πρακτικών στον κατάλογο του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/EK. Το σύστημα πιστοποίησης θα πρέπει να πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις διαφάνειας και αξιοπιστίας. Η εμφάνιση σημάτων βιωσιμότητας παραμένει δυνατή χωρίς σύστημα πιστοποίησης όταν τα σήματα αυτά θεσπίζονται από δημόσια αρχή ή σε περίπτωση πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης τροφίμων σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Ο κανόνας αυτός συμπληρώνει το σημείο 4 του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/EK, η οποία απαγορεύει τον ισχυρισμό ότι ο έμπορος, οι εμπορικές πρακτικές του εμπόρου ή ένα προϊόν έχουν την έγκριση, την επικύρωση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχουν, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της επικύρωσης ή της άδειας.
- (8) Στις περιπτώσεις που η αναγραφή σήματος βιωσιμότητας περιλαμβάνει εμπορική ανακοίνωση που υπονοεί ή δημιουργεί την εντύπωση ότι ένα προϊόν έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή είναι λιγότερο επιζήμιο για το περιβάλλον σε σύγκριση με ανταγωνιστικά προϊόντα, το εν λόγω σήμα βιωσιμότητας θα πρέπει επίσης να θεωρείται ότι συνιστά περιβαλλοντικό ισχυρισμό.
- (9) Το παράρτημα I της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί, ώστε να απαγορεύει τη διατύπωση γενικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών χωρίς αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις που σχετίζονται με τον ισχυρισμό. Παραδείγματα αυτών των γενικών περιβαλλοντικών ισχυρισμών είναι οι δηλώσεις «φιλικό προς το περιβάλλον», «οικολογικό», «πράσινο», «φιλικό προς τη φύση», «περιβαλλοντικά ορθό», «φιλικό προς το κλίμα», «ήπιο για το περιβάλλον», «ουδέτερο σε άνθρακα», «κλιματικά ουδέτερο», «ενεργειακά αποδοτικό», «βιοαποδομήσιμο», «βιολογικό» ή παρόμοιες δηλώσεις, καθώς και ευρύτερες δηλώσεις, όπως «περιβαλλοντική συνείδηση» ή «υπευθυνότητα», που υποδηλώνουν ή δημιουργούν την εντύπωση εξαιρετικών περιβαλλοντικών επιδόσεων. Οι εν λόγω γενικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί θα πρέπει να απαγορεύονται όταν δεν αποδεικνύονται οι εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις ή όταν οι προδιαγραφές του ισχυρισμού δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο, όπως στο ίδιο διαφημιστικό μήνυμα, στη συσκευασία του προϊόντος ή στη διεπαφή διαδικτυακής πώλησης. Για παράδειγμα, ο ισχυρισμός «βιοαποδομήσιμο», αναφερόμενος σε ένα προϊόν, θα ήταν γενικός ισχυρισμός, ενώ ο ισχυρισμός ότι «η συσκευασία είναι βιοαποδομήσιμη μέσω οικιακής κομποστοποίησης σε έναν μήνα» θα ήταν ειδικός ισχυρισμός, ο οποίος δεν εμπίπτει στην εν λόγω απαγόρευση.
- (10) Οι εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις μπορούν να αποδειχθούν με τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² ή με επίσημα αναγνωρισμένα συστήματα οικολογικής σήμανσης στα κράτη μέλη ή με τη συμμόρφωση με κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις για συγκεκριμένη περιβαλλοντική πτυχή σύμφωνα με άλλες ισχύουσες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, όπως η κατηγορία Α σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³. Οι εν λόγω

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017).

εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις θα πρέπει να είναι σχετικές με τον ισχυρισμό. Για παράδειγμα, ο γενικός ισχυρισμός «ενεργειακά αποδοτικό» θα μπορούσε να βασίζεται σε εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369. Αντιθέτως, ο γενικός ισχυρισμός «βιοαποδομήσιμο» δεν θα μπορούσε να βασίζεται σε εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010, εφόσον δεν υπάρχουν απαιτήσεις βιοαποδομησιμότητας στα ειδικά κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ που σχετίζονται με το εν λόγω προϊόν.

- (11) Μια άλλη παραπλανητική εμπορική πρακτική που θα πρέπει να απαγορευτεί υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και, ως εκ τούτου, να προστεθεί στον κατάλογο του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/ΕΚ είναι η διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν, όταν στην πραγματικότητα αφορά μόνο μια συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, όταν ένα προϊόν διατίθεται στο εμπόριο με την ένδειξη «κατασκευάζεται με ανακυκλωμένο υλικό», που δίνει την εντύπωση ότι ολόκληρο το προϊόν είναι κατασκευασμένο από ανακυκλωμένο υλικό, ενώ στην πραγματικότητα μόνο η συσκευασία είναι κατασκευασμένη από ανακυκλωμένο υλικό.
- (12) Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία²⁴ προβλέπει την ανάγκη καθορισμού των κανόνων για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς με τη χρήση μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος προϊόντων και οργανισμών. Σε ειδική νομοθεσία της Ένωσης θα πρέπει να καθοριστούν πρόσθετες απαιτήσεις σχετικά με τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς. Αυτές οι νέες απαιτήσεις θα συμβάλουν στον στόχο της Πράσινης Συμφωνίας²⁵ να δοθεί η δυνατότητα στους αγοραστές να λαμβάνουν πιο βιώσιμες αποφάσεις και να μειωθεί ο κίνδυνος προβολής οικολογικού προσωπείου μέσω αξιόπιστων, συγκρίσιμων και επαληθεύσιμων πληροφοριών.
- (13) Η παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εισαγόμενων προϊόντων, ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του εμπόρου, θα πρέπει επίσης να απαγορεύεται υπό οποιεσδήποτε συνθήκες και να προστεθεί στον κατάλογο του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/ΕΚ. Η απαγόρευση αυτή θα μπορούσε να ισχύει, για παράδειγμα, όταν ένας έμπορος διαφημίζει ότι ένα δεδομένο προϊόν δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένη χημική ουσία, ενώ η εν λόγω ουσία απαγορεύεται ήδη από τη νομοθεσία για όλα τα προϊόντα που εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία προϊόντων στην Ένωση. Αντιστρόφως, η απαγόρευση δεν θα πρέπει να καλύπτει εμπορικές πρακτικές που προωθούν τη συμμόρφωση των εμπόρων ή των προϊόντων με νομικές απαιτήσεις που ισχύουν μόνο για ορισμένα προϊόντα, αλλά όχι για άλλα ανταγωνιστικά προϊόντα της ίδιας κατηγορίας στην αγορά της Ένωσης, όπως τα προϊόντα που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ.
- (14) Προκειμένου να βελτιωθεί η ευημερία των καταναλωτών, οι τροποποιήσεις του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/ΕΚ θα πρέπει επίσης να αφορούν διάφορες πρακτικές που συνδέονται με την πρόωρη αχρήστευση, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών προγραμματισμένης αχρήστευσης, η οποία νοείται ως η εμπορική πολιτική που συνίσταται στον εσκεμμένο προγραμματισμό ή τον σχεδιασμό ενός προϊόντος με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, ώστε αυτό να καταστεί πρόωρα άχρηστο ή μη λειτουργικό μετά την παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος. Η αγορά

²⁴ COM(2020) 98 final 11ης Μαρτίου 2020.

²⁵ COM(2019) 640 final της 11ης Δεκεμβρίου 2019.

προϊόντων για τα υπάρχει η προσδοκία ότι θα διαρκέσουν περισσότερο απ' όσο διαρκούν στην πραγματικότητα προκαλεί ζημία στους καταναλωτές. Επιπλέον, οι πρακτικές πρόωρης αχρήστευσης έχουν συνολικά αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον με τη μορφή αυξημένων απόβλητων υλικών. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση αυτών των πρακτικών αναμένεται επίσης να μειώσει την ποσότητα των αποβλήτων και να συμβάλει σε μια πιο βιώσιμη κατανάλωση.

- (15) Θα πρέπει να απαγορευτεί η παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή ότι οι ενημερώσεις λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των ενημερώσεων ασφαλείας, θα επηρεάσουν αρνητικά τη χρήση αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή ορισμένα χαρακτηριστικά των εν λόγω αγαθών, ακόμα και αν οι ενημερώσεις βελτιώσουν τη λειτουργία άλλων χαρακτηριστικών. Για παράδειγμα, όταν ο έμπορος καλεί τους καταναλωτές να ενημερώσουν το λειτουργικό σύστημα στο κινητό τηλέφωνό τους, θα πρέπει να ενημερώσει τον καταναλωτή εάν αυτή η ενημέρωση θα επηρεάσει αρνητικά τη λειτουργία οποιουδήποτε από τα χαρακτηριστικά του τηλεφώνου.
- (16) Θα πρέπει επίσης να απαγορευθεί η παράλειψη ενημέρωσης του καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη ενός χαρακτηριστικού του αγαθού που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του. Για παράδειγμα, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό θα μπορούσε να είναι ένα λογισμικό που διακόπτει ή υποβαθμίζει τη λειτουργικότητα του αγαθού μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή θα μπορούσε να είναι κάποιο εξάρτημα που έχει σχεδιαστεί για να αχρηστευθεί μετά από συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η απαγόρευση της παράλειψης ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με τα εν λόγω χαρακτηριστικά των αγαθών συμπληρώνει και δεν θίγει τα μέσα επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές όταν προκύπτει έλλειψη συμμόρφωσης σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶. Για να κριθεί μια εμπορική πρακτική αθέμιτη, δεν θα πρέπει να είναι απαραίτητο να αποδειχθεί ότι σκοπός του χαρακτηριστικού είναι η ενθάρρυνση της αντικατάστασης του αντίστοιχου αγαθού. Η χρήση χαρακτηριστικών που περιορίζουν την ανθεκτικότητα των αγαθών θα πρέπει να διακρίνεται από τις κατασκευαστικές πρακτικές που χρησιμοποιούν υλικά ή διεργασίες γενικής χαμηλής ποιότητας και έχουν ως αποτέλεσμα την περιορισμένη ανθεκτικότητα των αγαθών. Η έλλειψη συμμόρφωσης ενός αγαθού που προκύπτει από τη χρήση υλικών ή διεργασιών χαμηλής ποιότητας θα πρέπει να εξακολουθεί να διέπεται από τους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση των αγαθών που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/771.
- (17) Μία ακόμα πρακτική που θα πρέπει να απαγορευτεί βάσει του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/EK είναι η πρακτική της διατύπωσης του ισχυρισμού ότι ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα, ενώ δεν την έχει. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, όταν ένας έμπορος ενημερώνει τους καταναλωτές ότι ένα πλυντήριο ρούχων αναμένεται να διαρκέσει για ορισμένο αριθμό κύκλων πλύσης, ενώ η πραγματική χρήση του πλυντηρίου δείχνει ότι αυτό δεν ισχύει.
- (18) Ομοίως, το παράρτημα I της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί, ώστε να απαγορεύεται η παρουσίαση προϊόντων με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή τους όταν η εν λόγω επισκευή δεν είναι δυνατή, καθώς και η παράλειψη ενημέρωσης των καταναλωτών ότι δεν είναι δυνατή η επισκευή των αγαθών σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις.

²⁶

Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/EK, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/EK (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).

- (19) Η απαγόρευση αυτών των πρακτικών όσον αφορά την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής στο πλαίσιο της οδηγίας 2005/29/EK θα παρείχε στις αρχές προστασίας των καταναλωτών των κρατών μελών ένα πρόσθετο εργαλείο επιβολής για την καλύτερη προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, σε περιπτώσεις που οι έμποροι δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής των αγαθών, βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης για τα προϊόντα.
- (20) Μια άλλη πρακτική που συνδέεται με την πρόωρη αχρήστευση, η οποία θα πρέπει να απαγορευθεί και να προστεθεί στον κατάλογο του παραρτήματος I της οδηγίας 2005/29/EK, είναι η παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει τα αναλώσιμα ενός προϊόντος νωρίτερα απ' όσο θα χρειαζόταν διαφορετικά για τεχνικούς λόγους. Οι πρακτικές αυτές παραπλανούν τον καταναλωτή να πιστεύει ότι τα αγαθά θα σταματήσουν να λειτουργούν αν δεν αντικατασταθούν τα αναλώσιμά τους, με αποτέλεσμα να αγοράζει περισσότερα αναλώσιμα απ' ό,τι χρειάζεται. Για παράδειγμα, η πρακτική παρότρυνσης του καταναλωτή, μέσω των ρυθμίσεων του εκτυπωτή, να αντικαταστήσει τις κασέτες μελάνης προτού όντως αδειάσουν, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αγορά πρόσθετων κασετών μελάνης, θα απαγορευόταν.
- (21) Το παράρτημα I της οδηγίας 2005/29/EK θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί, ώστε να απαγορευτεί η παράλειψη ενημέρωσης προς τον καταναλωτή ότι ένα αγαθό έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζεται η λειτουργικότητά του, όταν χρησιμοποιεί αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν παρέχονται από τον αρχικό παραγωγό. Για παράδειγμα, θα απαγορευόταν η εμπορική διάθεση εκτυπωτών που έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζεται η λειτουργικότητά τους όταν χρησιμοποιούν κασέτες μελάνης που δεν παρέχονται από τον αρχικό παραγωγό του εκτυπωτή χωρίς να γνωστοποιούνται αυτές οι πληροφορίες στον καταναλωτή. Αυτή η πρακτική θα μπορούσε να παραπλανήσει τους καταναλωτές όσον αφορά την αγορά εναλλακτικής κασέτας μελάνης που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εν λόγω εκτυπωτή, με αποτέλεσμα να προκαλούνται περιττά έξοδα επισκευής, περιττά απόβλητα ή πρόσθετο κόστος λόγω της υποχρέωσης χρήσης των αναλωσίμων του αρχικού παραγωγού, τα οποία ο καταναλωτής δεν μπορούσε να προβλέψει κατά τη στιγμή της αγοράς. Ομοίως, θα απαγορευόταν επίσης η εμπορία έξυπνων συσκευών που έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζεται η λειτουργικότητά τους, όταν χρησιμοποιούν φορτιστές ή ανταλλακτικά που δεν παρέχονται από τον αρχικό παραγωγό, χωρίς να γνωστοποιούνται αυτές οι πληροφορίες στον καταναλωτή.
- (22) Προκειμένου οι καταναλωτές να λαμβάνουν πιο συνειδητές αποφάσεις και να τονώνεται η ζήτηση και η προσφορά πιο διαρκών αγαθών, θα πρέπει να παρέχονται ειδικές πληροφορίες σχετικά με την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα επισκευής ενός προϊόντος για όλα τα είδη αγαθών πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Επιπλέον, όσον αφορά τα αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με το χρονικό διάστημα κατά το οποίο είναι διαθέσιμες οι δωρεάν ενημερώσεις λογισμικού. Ως εκ τούτου, η οδηγία 2011/83/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷ θα πρέπει να

²⁷

Οδηγία 2011/83/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

τροποποιηθεί, ώστε να παρέχονται στους καταναλωτές προσυμβατικές πληροφορίες σχετικά με την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επισκευής και τη διαθεσιμότητα ενημερώσεων. Οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές με σαφή και κατανοητό τρόπο και σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της οδηγίας 2019/882²⁸. Η υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών στους καταναλωτές συμπληρώνει και δεν θίγει τα δικαιώματα των καταναλωτών, όπως προβλέπονται στις οδηγίες (ΕΕ) 2019/770²⁹ και (ΕΕ) 2019/771³⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

- (23) Ένας καλός δείκτης της ανθεκτικότητας ενός αγαθού είναι η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα κατά την έννοια του άρθρου 17 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771. Ως εκ τούτου, η οδηγία 2011/83/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να απαιτεί ειδικά από τους εμπόρους που πωλούν αγαθά να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα για όλα τα είδη αγαθών, όταν ο παραγωγός καθιστά διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες.
- (24) Το πρόβλημα της περιορισμένης ανθεκτικότητας σε αντίθεση με τις προσδοκίες των καταναλωτών είναι πιο σημαντικό για τα αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια, δηλαδή τα αγαθά που λειτουργούν με εξωτερική πηγή ενέργειας. Οι καταναλωτές ενδιαφέρονται επίσης περισσότερο να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την αναμενόμενη ανθεκτικότητα αυτής της κατηγορίας αγαθών. Για τους λόγους αυτούς, μόνο γι' αυτή την κατηγορία αγαθών, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται ότι ο παραγωγός δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης του παραγωγού διάρκειας μεγαλύτερης των δύο ετών.
- (25) Τα αγαθά που περιέχουν συστατικά μέρη που καταναλώνουν ενέργεια, όταν τα εν λόγω μέρη αποτελούν απλώς εξαρτήματα και δεν συμβάλλουν στην κύρια λειτουργία των εν λόγω αγαθών, όπως ο διακοσμητικός φωτισμός ενδυμάτων ή υποδημάτων ή ο ηλεκτρικός φωτισμός ποδηλάτου, δεν θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια.
- (26) Λαμβάνοντας υπόψη την καθιερωμένη ελάχιστη διάρκεια των δύο ετών ευθύνης του πωλητή για έλλειψη συμμόρφωσης σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/771 και το γεγονός ότι πολλές βλάβες προϊόντων προκύπτουν μετά από δύο έτη, η υποχρέωση του εμπόρου να ενημερώνει τους καταναλωτές σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα θα πρέπει να ισχύει για εγγυήσεις διάρκειας άνω των δύο ετών.
- (27) Προκειμένου να διευκολυνθεί η λήψη συνειδητής απόφασης συναλλαγής από τους καταναλωτές κατά τη σύγκριση αγαθών πριν από τη σύναψη σύμβασης, οι έμποροι θα πρέπει να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα για ολόκληρο το αγαθό και όχι για συγκεκριμένα συστατικά μέρη του αγαθού.

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

²⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1).

³⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).

- (28) Ο παραγωγός και ο πωλητής θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να προσφέρουν και άλλα είδη εμπορικών εγγυήσεων και εξυπηρέτησης μετά την πώληση, με οποιαδήποτε διάρκεια. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρέχονται στον καταναλωτή σχετικά με αυτές τις λοιπές εμπορικές εγγυήσεις ή υπηρεσίες δεν θα πρέπει να του δημιουργούν σύγχυση όσον αφορά την ύπαρξη και τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και έχει διάρκεια άνω των δύο ετών.
- (29) Για την προώθηση του ανταγωνισμού μεταξύ παραγωγών όσον αφορά την ανθεκτικότητα των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, οι έμποροι που πωλούν τα εν λόγω αγαθά θα πρέπει να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με το ελάχιστο χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο παραγωγός δεσμεύεται να παρέχει ενημερώσεις λογισμικού για τα εν λόγω αγαθά. Ωστόσο, για να αποφευχθεί η παροχή υπερβολικών πληροφοριών στους καταναλωτές, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται μόνο όταν το διάστημα αυτό είναι μεγαλύτερο από την περίοδο της εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, δεδομένου ότι η εν λόγω εγγύηση συνεπάγεται την παροχή ενημερώσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενημερώσεων ασφαλείας που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση των απαιτούμενων λειτουργιών και επιδόσεων των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία. Επιπλέον, οι πληροφορίες σχετικά με τη δέσμευση του παραγωγού να παρέχει ενημερώσεις λογισμικού είναι συναφείς μόνο όταν η σύμβαση πώλησης αγαθών με ψηφιακά στοιχεία προβλέπει ενιαία πράξη προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για την οποία εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771. Αντιθέτως, δεν θα πρέπει να υπάρχει νέα υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών όταν η σύμβαση πώλησης προβλέπει συνεχή προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα, καθώς για τις εν λόγω συμβάσεις το άρθρο 7 παράγραφος 3 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 καθορίζει, με αναφορά στο άρθρο 10 παράγραφος 2 ή παράγραφος 5, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πωλητής πρέπει να διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής ενημερώνεται και προμηθεύεται τις ενημερώσεις.
- (30) Ομοίως, οι έμποροι που προσφέρουν ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την ελάχιστη περίοδο κατά την οποία ο πάροχος του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, όταν ο πάροχος είναι διαφορετικός από τον έμπορο, δεσμεύεται να παρέχει τις ενημερώσεις λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των ενημερώσεων ασφαλείας, που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών. Οι πληροφορίες σχετικά με τη δέσμευση του παρόχου να παρέχει ενημερώσεις λογισμικού είναι σημαντικές μόνο όταν η σύμβαση προβλέπει ενιαία πράξη προμήθειας ή σειρά μεμονωμένων πράξεων προμήθειας σε σχέση με την οποία εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/770. Αντιθέτως, δεν θα πρέπει να υπάρχει νέα υποχρέωση παροχής των εν λόγω πληροφοριών όταν η σύμβαση προβλέπει συνεχή προμήθεια για ορισμένο χρονικό διάστημα, καθώς για τις εν λόγω συμβάσεις το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 καθορίζει το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο έμπορος πρέπει να διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής ενημερώνεται και προμηθεύεται τις ενημερώσεις.
- (31) Για να μπορούν οι καταναλωτές να λαμβάνουν συνειδητή απόφαση συναλλαγής και να επιλέγουν αγαθά που είναι ευκολότερο να επισκευαστούν, οι έμποροι θα πρέπει να παρέχουν, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, για όλα τα είδη αγαθών, κατά

περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής του αγαθού, όπως παρέχεται από τον παραγωγό σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

- (32) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, οι έμποροι υποχρεούνται να παρέχουν στον καταναλωτή, πριν δεσμευθεί από τη σύμβαση, πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και τους όρους παροχής εξυπηρέτησης μετά την πώληση, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών επισκευής, όταν οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται. Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές είναι καλά ενημερωμένοι σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των αγαθών που αγοράζουν, όταν η βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής δεν έχει καθοριστεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, οι έμποροι θα πρέπει να παρέχουν, για όλα τα είδη αγαθών, άλλες σχετικές πληροφορίες επισκευής που διατίθενται από τον παραγωγό, όπως πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, καθώς και εγχειρίδιο χρήστη και επισκευής.
- (33) Οι έμποροι θα πρέπει να παρέχουν στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, την ελάχιστη περίοδο για τις ενημερώσεις και τις πληροφορίες επισκευής εκτός της βαθμολογίας της δυνατότητας επισκευής· ενώ, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας είναι διαφορετικός από τον έμπορο, καθιστά διαθέσιμες τις σχετικές πληροφορίες. Ειδικότερα, όσον αφορά τα αγαθά, ο έμπορος θα πρέπει να διαβιβάζει στους καταναλωτές τις πληροφορίες που ο παραγωγός έχει παράσχει στον έμπορο ή έχει την πρόθεση να καταστήσει άμεσα διαθέσιμες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης, αναγράφοντας τις πληροφορίες αυτές επί του ίδιου του προϊόντος, στη συσκευασία ή στις ετικέτες και στα σήματά του, στις οποίες θα ανέτρεχε κανονικά ο καταναλωτής πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Ο έμπορος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να αναζητεί ενεργά τις πληροφορίες αυτές από τον παραγωγό, για παράδειγμα, στους δικτυακούς τόπους των συγκεκριμένων προϊόντων.
- (34) Οι οδηγίες 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσουν να λειτουργούν ως «δίκτυ ασφαλείας» που διασφαλίζει τη διατήρηση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε όλους τους τομείς, συμπληρώνοντας το δίκαιο της Ένωσης ανά τομέα και προϊόν, το οποίο υπερσχύει σε περίπτωση σύγκρουσης.
- (35) Οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η παροχή δυνατότητας στους καταναλωτές να λαμβάνουν πιο συνειδητές αποφάσεις συναλλαγών για την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης, η εξάλειψη πρακτικών που βλάπτουν τη βιώσιμη οικονομία και παραπλανούν τους καταναλωτές απομακρύνοντάς τους από επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης, καθώς και η εξασφάλιση καλύτερης και συνεπούς εφαρμογής του ενωσιακού νομικού πλαισίου για τους καταναλωτές, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Όμως, λόγω του ενωσιακού χαρακτήρα του προβλήματος, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η οποία μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (36) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα³¹, τα κράτη μέλη

³¹ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας που μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο και των αντίστοιχων διατάξεων των πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2005/29/EK

Η οδηγία 2005/29/EK τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο άρθρο 2, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία ιε) έως κε):

«ιε) “περιβαλλοντικός ισχυρισμός”: κάθε μήνυμα ή απεικόνιση, η οποία δεν είναι υποχρεωτική βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, γραφικών ή συμβολικών αναπαραστάσεων, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων των ετικετών, εμπορικών ονομασιών, επωνυμιών εταιρειών ή ονομασιών προϊόντων, στο πλαίσιο εμπορικής ανακοίνωσης, η οποία δηλώνει ή υπονοεί ότι ένα προϊόν ή ένας έμπορος έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή ότι βλάπτει λιγότερο το περιβάλλον σε σύγκριση με άλλα προϊόντα ή εμπόρους, αντίστοιχα, ή έχει βελτιώσει τον αντίκτυπο του με την πάροδο του χρόνου·

ιστ) “ρητός περιβαλλοντικός ισχυρισμός”: περιβαλλοντικός ισχυρισμός που είναι σε μορφή κειμένου ή περιέχεται σε σήμα βιωσιμότητας·

ιζ) “γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός”: κάθε ρητός περιβαλλοντικός ισχυρισμός, που δεν περιέχεται σε σήμα βιωσιμότητας, στον οποίο οι προδιαγραφές του ισχυρισμού δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο·

ιη) “σήμα βιωσιμότητας”: κάθε προαιρετικό σήμα εμπιστοσύνης, σήμα ποιότητας ή ισοδύναμο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που αποσκοπεί στον διαχωρισμό και την προώθηση ενός προϊόντος, μιας διαδικασίας ή μιας επιχείρησης σε σχέση με τις περιβαλλοντικές ή κοινωνικές του πτυχές ή και τις δύο. Η κατηγορία αυτή δεν καλύπτει κανένα υποχρεωτικό σήμα που απαιτείται σύμφωνα με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο·

ιθ) “σύστημα πιστοποίησης”: σύστημα επαλήθευσης από τρίτους που είναι ανοικτό υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους σε όλους τους εμπόρους που επιθυμούν και είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος, το οποίο πιστοποιεί ότι ένα προϊόν συμμορφώνεται με ορισμένες απαιτήσεις και για το οποίο η παρακολούθηση της συμμόρφωσης είναι αντικειμενική, βασίζεται σε διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα και διαδικασίες, και διεξάγεται από μέρος ανεξάρτητο τόσο από τον ιδιοκτήτη του συστήματος όσο και από τον έμπορο·

κ) “εργαλείο πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα”: λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου δικτυακού τόπου, μέρους δικτυακού τόπου ή εφαρμογής, η διαχείριση του οποίου πραγματοποιείται από έμπορο ή για λογαριασμό του, και το οποίο παρέχει πληροφορίες στους καταναλωτές σχετικά με περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πτυχές των προϊόντων ή το οποίο συγκρίνει προϊόντα ως προς τις πτυχές αυτές·

κα) “αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις”: οι περιβαλλοντικές επιδόσεις που συνάδουν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, με εθνικά ή περιφερειακά συστήματα οικολογικής σήμανσης τύπου I EN ISO 14024 που έχουν αναγνωριστεί επίσημα σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, ή κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με άλλη ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης·

κβ) “ανθεκτικότητα”: η ανθεκτικότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**.

κγ) “ενημέρωση λογισμικού”: δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τις οδηγίες (ΕΕ) 2019/770 και (ΕΕ) 2019/771·

κδ) “αναλώσιμο”: κάθε συστατικό μέρος ενός αγαθού που χρησιμοποιείται επανειλημμένα και πρέπει να αντικατασταθεί για να λειτουργήσει το αγαθό όπως προβλέπεται·

κε) “δυνατότητες λειτουργίας”: οι δυνατότητες λειτουργίας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771.

* Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1).

** Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).»·

2) το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, οι περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι

προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος.»

β) στην παράγραφο 2, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία δ) και ε):

«δ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις και στόχους, και χωρίς ανεξάρτητο σύστημα παρακολούθησης·

ε) διαφήμιση οφελών για τους καταναλωτές τα οποία θεωρούνται κοινή πρακτική στη σχετική αγορά.»

3) στο άρθρο 7, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 7:

«7. Όταν ένας έμπορος παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα, μεταξύ άλλων μέσω εργαλείου πληροφόρησης για τη βιωσιμότητα, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις.»

4) το παράρτημα I τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/83/ΕΕ

Η οδηγία 2011/83/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) προστίθεται το ακόλουθο σημείο 3α):

«3α) “αγαθό που καταναλώνει ενέργεια”: κάθε αγαθό που εξαρτάται από την εισροή ενέργειας (ηλεκτρική ενέργεια, ορυκτά καύσιμα και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) για να λειτουργήσει όπως προβλέπεται·»

β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 14α) έως 14ε):

«14α) “εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα”: η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771, βάσει της οποίας ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της εν λόγω εγγύησης για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών·

14β) “ανθεκτικότητα”: η ανθεκτικότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771·

14γ) “παραγωγός”: ο παραγωγός όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/771·

14δ) “βαθμολογία δυνατότητας επισκευής”: βαθμολογία που εκφράζει την ικανότητα ενός αγαθού να επισκευαστεί, βάσει μεθόδου που καθορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης·

14ε) “ενημέρωση λογισμικού”: δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τις οδηγίες (ΕΕ) 2019/770 και (ΕΕ) 2019/771·»·

2) στο άρθρο 5, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία εα) έως εδ):

«εα) για όλα τα αγαθά, όταν ο παραγωγός τις καθιστά διαθέσιμες, πληροφορίες σχετικά με το ότι τα αγαθά διαθέτουν εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα και τη διάρκειά της σε μονάδες χρόνου, εφόσον η εγγύηση καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών·

εβ) για τα αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια, όταν ο παραγωγός δεν καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο εα), πληροφορίες σχετικά με το ότι ο παραγωγός δεν έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα, με διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών. Οι πληροφορίες αυτές είναι τουλάχιστον εξίσου ευδιάκριτες με κάθε άλλη πληροφορία σχετικά με την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά την πώληση, καθώς και των εμπορικών εγγυήσεων που παρέχονται σύμφωνα με το στοιχείο ε)·

εγ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, όταν ο παραγωγός καθιστά διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες, την ελάχιστη χρονική περίοδο σε μονάδες χρόνου κατά την οποία ο παραγωγός παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει συνεχή προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα. Όταν παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα σύμφωνα με το στοιχείο εα), οι πληροφορίες σχετικά με τις ενημερώσεις παρέχονται εάν οι εν λόγω ενημερώσεις προσφέρονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα·

εδ) για το ψηφιακό περιεχόμενο και τις ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο πάροχος τους είναι διαφορετικός από τον έμπορο και καθιστά διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες, την ελάχιστη χρονική περίοδο σε μονάδες χρόνου κατά την οποία ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει συνεχή προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα·»·

β) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία θ) και ι):

«θ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών·

ι) όταν δεν εφαρμόζεται το σημείο θ), πληροφορίες που παρέχονται από τον παραγωγό σχετικά με τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας παραγγελίας τους, και σχετικά με τη διαθεσιμότητα εγχειριδίου χρήστη και επισκευής.»

3) στο άρθρο 6, η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία ιγ) έως ιγδ):

«ιγ) για όλα τα είδη αγαθών, όταν ο παραγωγός τις καθιστά διαθέσιμες, πληροφορίες σχετικά με το ότι τα αγαθά διαθέτουν εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα και τη διάρκειά της σε μονάδες χρόνου, εφόσον η εν λόγω εγγύηση καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών·

ιγβ) για τα αγαθά που καταναλώνουν ενέργεια, όταν ο παραγωγός δεν καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο ιγ), πληροφορίες σχετικά με το ότι ο παραγωγός δεν έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα, με διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών. Οι πληροφορίες αυτές είναι τουλάχιστον εξίσου ευδιάκριτες με κάθε άλλη πληροφορία σχετικά με την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά την πώληση, καθώς και των εμπορικών εγγυήσεων που παρέχονται σύμφωνα με το στοιχείο ιγ)·

ιγγ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, όταν ο παραγωγός καθιστά διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες, την ελάχιστη χρονική περίοδο σε μονάδες χρόνου κατά την οποία ο παραγωγός παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει συνεχή προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα. Όταν παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα σύμφωνα με το στοιχείο ιγ), οι πληροφορίες σχετικά με τις ενημερώσεις παρέχονται εάν οι εν λόγω ενημερώσεις προσφέρονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από τη διάρκεια της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα·

ιγδ) για το ψηφιακό περιεχόμενο και τις ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο πάροχος τους είναι διαφορετικός από τον έμπορο και καθιστά διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες, την ελάχιστη χρονική περίοδο σε μονάδες χρόνου κατά την οποία ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, εκτός εάν η σύμβαση προβλέπει συνεχή προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα.»

β) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία κα) και κβ):

«κα) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών·

κβ) όταν δεν εφαρμόζεται το σημείο κα), πληροφορίες που παρέχονται από τον παραγωγό σχετικά με τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας παραγγελίας τους, και σχετικά με τη διαθεσιμότητα εγχειριδίου χρήστη και επισκευής.»

4) στο άρθρο 8 παράγραφος 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εάν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο έμπορος οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή, με σαφή και κατανοητό τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του, τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε), ια), ιβ), ιε) και ιστ).».

Άρθρο 3

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και επανεξέταση

Έως [5 έτη μετά την έκδοση], η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, όπου είναι απαραίτητο, από σχετικές νομοθετικές προτάσεις.

Άρθρο 4

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως [18 μήνες μετά την έκδοση], τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις από τις [24 μήνες μετά την έκδοση].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 6

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος